

[Fuglsang.]

ind på gennem udstykning at skaffe muligheder for den kommende slægt, og alligevel er det rigtigt, som det blev nævnt i det andet høje ting, at der i dag næppe findes flere ejendomme her i Danmark, end der var omkring århundredskiftet. Vi har i årene efter den anden verdenskrig set, at en hel række lande faktisk med et slag har gennemført jordreformer, jordreformer, hvorved man har taget jord fra godserne og givet den i hænderne på dem, der dyrker den, jordreformer, som har virkeliggjort det, som har været småbrugerens og landarbejderens drøm gennem generationer, men herhjemme ser det ganske anderledes ud. Herhjemme breder de store herregårde sig over store dele af landets bedste jord. I så henseende er et studium af Kraks register over større gårde en meget oplysende, men også en noget nedslående læsning.

Herhjemme er de jordreformer, som også den danske husmandsbevægelse stillede som sit mål i 1945, ikke gennemført. Vi har nu fået den ny husmandslov af 1948, og om værdien af den taler selve tallene tydeligere, end jeg kan gøre det. Medens man efter 1919-loven det første år udstykkede og oprettede 550 nye brug, i de følgende 5 år 530, har udviklingen de sidste 3 år været sådan, at der i årene 1948—49 blev oprettet 195 brug, i 1949—50 327 og, efter hvad hr. Nielsen-Man i det andet høje ting meddelte, sidste år 270. Hvis det må betragtes som det naturlige tempo, som det ærede medlem hr. Fibiger talte om, tør det nok siges at se temmelig sort ud for de unge mennesker, der går og venter på at få sig en ejendom; men sådan er udviklingen i hvert fald, og givet er det, at det antal udstykninger, der her er tale om, langtfra dækker behovet for jord.

I det andet høje ting nævnte hr. Nielsen-Man som en af årsagerne til, at antallet af ejendomme stod stille, foruden de lovlige og ulovlige nedlæggelser, der finder sted, også de militære beslaglæggelser af landbrugsjord, og når man ser, hvad der sker udover landet, er der ingen tvivl om, at dette er rigtigt. Det må være bittert for den ungdom, som er opdraget til og vant til at betragte jorden som sin fredelige arbejdsmark, at se den blive anvendt til de formål, som den bliver anvendt til i øjeblikket, og det må være bittert for dem, som helst vil sysselsætte sig med fredeligt arbejde på den danske jord, at de i 18 måneder skal drives væk fra deres produktive arbejde for at lære et håndværk, som i virkeligheden er deres natur så fjernt.

Et er, at selve oprettelsen af nye ejendomme går altfor langsomt, at det er altfor få brug, der oprettes, noget andet er, hvem det er, der fortrinsvis får de nye brug. Jeg tror, at en oversigt over herkomsten af dem, der får disse brug, vil vise, at det ikke først og fremmest er landarbejderes og husmænds børn, men netop dem, der takket være deres familie har en vis kapital i ryggen. De beløb, der er nævnt som dem, begyndere må stille til rådighed, er så betydelige, at det kun er de færreste, der vil være i stand til at skaffe dem ved sparsommelighed og eget arbejde.

Desuden vil jeg stille det spørgsmål, om de forhøjelser af lånesatserne, som er foreslået, er store nok, og om overhovedet de lånesatser, der findes i loven, er tilstrækkelige. Tager man f. eks. jordkøbslån, så ligger de gennemsnitlig på 16 000 kr., dog undtagelsesvis op til 18 000 kr. Det vil vel nok være et spørgsmål, om dette beløb er tilstrækkeligt. I hvert fald ved vi, at jord efterhånden er blevet en meget dyr vare, men netop det, at jorden er steget så stærkt, som den er, bekræfter i virkeligheden, hvor rigtigt det var, når husmændene i deres program i 1945 krævede, at staten ikke deltog i det almindelige kapløb om jorden og derved var med til at drive priserne i vejret, men at staten fik ret til at overtage den jord, der skulle afstås efter 1948-loven, til vurderingspris. Nu blev dette husmandsønske ikke imødekommet i 1948-loven, men man tør nok sige, at dette princip med at ekspropriere jord til vurderingspris i øjeblikket praktiseres på en yderst håndfast måde af det af dette høje tings medlemmer så beundrede militærapparat. Det er betegnende, at samtidig med at man betragter det som en dødssynd at ekspropriere jord med det formål at oprette fredelige husmandsbrug, så ser man, hvordan militæret på en yderst kynisk måde, således som 15 familier har oplevet det i Nordjylland i Sundby-Hvorup kommune, giver familier ordre til at flytte med meget kort varsel, uden at de aner, hvad de får i erstatning, og hvornår de får erstatning, og uden at de kan træffe dispositioner for deres fremtid.

Så er der byggelåne, som henholdsvis er 48 000, 51 000 og 55 000 kr. Kan det siges at være nok? Det, det drejer sig om, må vel være at give de unge, som starter, de bedst mulige startbetingelser og at indrette de ny ejendomme sådan, at de i starten har de bedste muligheder for at udnytte alle råstoffer og for at skabe den største og bedste produktion. Dette er af den største vigtighed for tiden, hvor hele